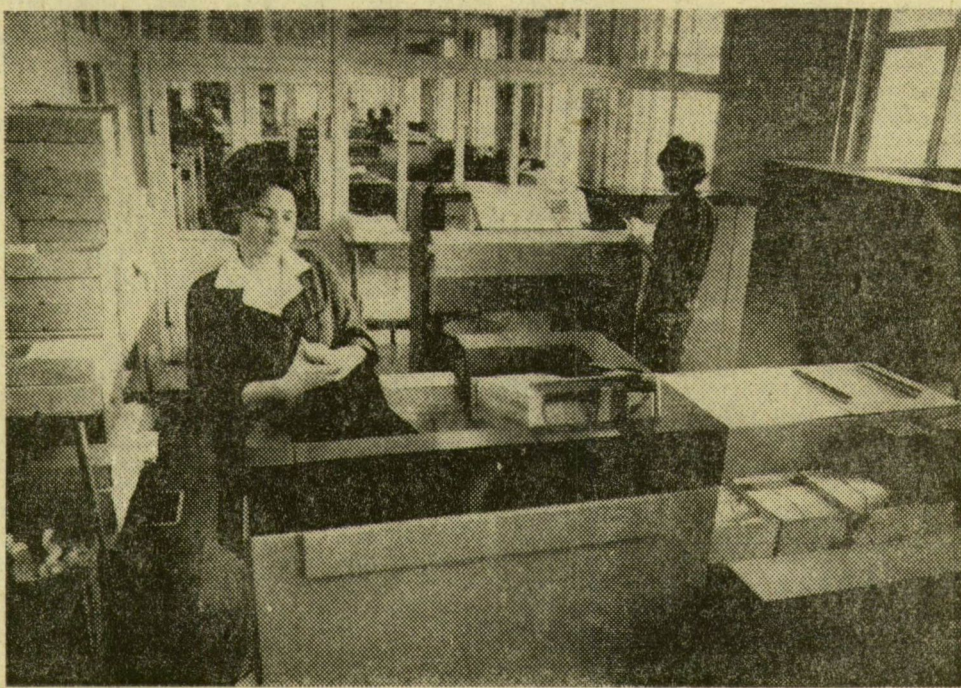

Hajóink a tengeren

Léka Elek, a MAHART vezérigazgatója hétfőn sajtótájékoztatót foglalkozott a magyar tengerhajózás helyzetével és jövőjével. Közölte, hogy tavaly két, egyenként 1650 tonnás hajóval („Somogy” és „Hajdúszoboszló”), valamint két mélytengeri hajóval („Budapest” és „Hungaria”) gyarapodott a magyar tengeri flotta. Jelenleg a magyar hajózás összesen 22 tengeri, illetve Duna-tengerjáró hajóval rendelkezik, ezek közül azonban a közeljövőben néhányat kicserélnek. 1969-ben menetrend szerint közlekednek magyar tengerjáró hajók a Fekete-tenger- és Földközi-tenger kikötői között, mégpedig az elgondolások szerint Braila-Levanta, Rijeka (Koper-Levanta, Rijeka) Koper-Nyugati Földközi-tenger és Velece (Triest-Levante viszonylatban havonta két-két járat). Nehézségeket jelentett, hogy elmaradtunk a tengerészti képzésben. A tisztihányt előreláthatólag 1970-ig sikerült felszámolni.

A Dunán fejlesztik a teherszállítást, mégpedig a tolóhajó park növelésével, új típusú önjáró motoros hajók gazdaságos közlekedtetésével. Megkezdik a Csepeli szabadtéri modernizálását. Körülbelül 1970 végére elkészül a korszerű rakodóállomás a konténerek fogadására. (MTI)

„Munkanélküli” számológép

Somogyi Károlyné felvétele

A szegedi adatfeldolgozó központ nemrég nagyteljesítményű elektronikus adatfeldolgozó géppel gazdagodott. A Bull-115 berendezés segítségével szinte háromszorozódott az adatfeldolgozási képesség, háromszor annyi munkát végezhet el, mint eddig. Sajnos, az ügyes gép csak „fél-gőzzel” működik, képességeit csak 60 százalékgig használják ki. Elsősorban azért, mert az adatfeldolgozó központot kevés munkával biz-

ták meg a megyei, a szegedi vállalatok.

Érdemes lenne felfigyelni erre a lehetőségre, hiszen az adminisztrációt jelentősen meggyorsítja a gép; kevesebb munkaerőre lenne szükség a vállalatoknál, intézményeknél. Kár, hogy a szegedi adatfeldolgozó központ nem ajánlja eléggé „szolgálatát”, munkáját. Képünk a korszerű számológépet mutatja be munka közben.

Befejeződött a divat- kongresszus

Egyhetes tanácskozás után, hétfőn plenáris üléssel befejeződött a KGST könnyűipari állandó bizottsága öltözködés-kultúrájával foglalkozó munkacsoportjának budapesti ülése, amelyen hat ország — Bulgária, Csehszlovákia, Lengyelország, az NDK, Románia, a Szovjetunió és a vendéglátó Magyarország — divattervezői, és divatcikkgyártó iparának képviselői cserélték ki tapasztalataikat. A résztvevő országok küldöttségei bemutatták az 1970 divatját jelző kollekciókat, textilmintákat és kicserélték dokumentációs anyagaikat.

A tanácskozás befejezése alkalmával a munkacsoport elnöke, Jan Danielis, aki egyébként a prágai lakás- és ruhatervező központ igazgatója, a következő nyilatkozatot adta:

— Ha valaki azt gondolná, hogy a munkacsoport központilag próbálja irányítani, diktálni a divatot, akkor nagyon téved: ez lehetetlen lenne és nem is célunk. A munkacsoport célja és feladata, hogy ülésein alkalmat adjon a divattervezőknek és a divatcikkgyártóknak a vélemény- és tapasztalatcsereére. A nemzetközileg elfogadott divatirányzatokat és egy-egy ország hagyományait figyelembe véve olyan választékot kívánunk készíteni, amely javítja a lakosság ellátását és segíti az ipar technikai fejlesztését. Az ülésein elfogadott divatirányzatokat a konfekcióiparban kívánjuk hasznosítani.

kajánkodás kísért. Dacos voltam először, hetyke — pedig nem szívem szerint vállaltam a következményeket. Mire eljött az időm, testileg-lelkileg megtörve, egészséges is megviselve kerültem a kórházba. Még a folyosón is méricskélték az asszonyok, összesúgtak: — ni, a kis szöke démon!

— A fiatal szülésznő fáradt és ideges volt. Türelmetlensége ránk ragadt — hárman voltunk a szülőszobában kismamák. De én teljesen egyedül. Rólam senki sem várta a híreket. Nincs ennél nagyobb magány. Hang nélkül potyogtak a könnyeim.

— Ne cirkusználjon, kérem! — csattant fel a kis szülésznő hangja. Nem is tudtam először, hogy nekem szól. — Akkor gondolta volna meg...!

A fiatal orvos halkán szólt:

— Kérem...! Klára nővér... itt mindenkiben az édesanyát tiszteljük. Mindenben! Nekünk pedig csak egy dolgom van itt. Remélem, megbocsát! — fordult hozzám — ön a tizenegyedik ma éjjel, és kicsit fáradtak vagyunk.

Ez volt az első emberi szó, amit hónapok óta hallottam... Fiam van. Úgy hívják, mint azt az orvost.

Sorsok. Ahány, annyiféle. Egy a közös bennük: az, hogy megláthatja magát az esetek tükrében a környezet. Ma már nem mondjuk, hogy „lányoknak szólni dicsőség” — nem is az —, de szemforgató elítélésre épenséggel nincs jogunk. Sokszor ok sincs rá!

Emberségre, segítségre van szükségük. A gyerekeiknek is. Az államtól, hivatalosan meg is kapják. De vajon tőlünk is megkapják-e?

P. Szöke Mária

Minőség és életszínvonal

Egyszerű és közismert a képlet: a közszükségleti ipari termékek minősége is összefügg életszínvonalunkkal. Ha valóban jó, tartós a cipő, az ing, a ruha, a bútor stb., akkor ezek újabb vásárlására nem rövidebb, hanem hosszabb távon kell gondolni. Az ilyen úton megtakarított összeg azután nem az említettek „újravásárlására”, hanem egyéb, a családok életét tovább könnyítő befektetésekre fordítható.

A párt és a kormány, valamint természetesen a helyi vezetés elsősorban éppen ezért fordít megkülönböztetett figyelmet általában a termékek — benne az élelmiszerek, közszükségleti, háztartási cikkek — minőségére. Az új gazdasági mechanizmusban különféle szabályozók erre ösztönzik a gyárakat, vállalatokat. Az új gazdasági szisztéma „próbaéve” általában sikeres volt, előrelépést jelentett népgazdaságunk minden ágában. Valóban napirenden van a jó, a tartós áruk követelménye, s etekintetben szintén a helyes változás idejében vagyunk. A növekvő igényekhez, szükségletekhez igazítják termelésüket a gyárak, mert a piaci törvények figyelembevételével lehetnek, maradhatnak hosszabb távon életképesek. Oda kell érkeznünk, hogy csak a korszerű, jó árukat vesszük meg, a súlyú portéka pedig a gyár nyakán maradjon.

A minőség megjavítását célzó törekvések nyilvánvalóan találkoznak a lakosság álláspontjával, azt tükrözik. A célok azonban — bármennyire is szeretnénk — a minőségre vonatkozóan sem valósulhatnak meg egycsapásra, itt is fokozatosság lesz. Kétségtelen, hogy mind több a szép, választékos termék, de jó néhány minősége, tartóssága elmarad az árártól, s ezzel együtt „használati időtartamától”. A Csongrád megyei Állami Kereskedelmi Felügyelőségen, a népi ellenőrzésnél és persze közvetlenül az üzletekben egyáltalán nem fehér hollók a különféle minőségi hibákkal szembeni észrevételek. Mivel tél van, említhetjük első példaként a cipőket, amelyeknek minőségével többször foglalkozunk. Folytathatjuk a sort az olcsóbb nylon harisnyákkal, amiken egy-kettőre szalad a szem. Munkáscsaládok panaszzal, formára szép bűtört vásároltak, a székek, a rekamiék azonban — pedig vigyáztak rá, és „rendeltetésszerűen” használták — alig három év alatt tönkrementek, nagyjavításra szorulnak. A bútor pedig nagy kiadás, s nem pár évre, hanem hosszú időre vásárolják.

Egy kenderfonógyári munkás a rozszantá vált bútor kapcsán állapította meg, hogy javítása, vagy új garnitúra vétele olyan nem várt tetemes kiadás, ami nagyon visszaveti a családi számvetést. Az is igaz, hogy bútorokból, legalább is bizonyos fajtákból, nincs elég, így egyelőre azzal kell megelégnünk, ami van. A nagyobb minőségi követelmények azonban a bútorpiacon is mindenképpen jogosak, akárcsak az, hogy legyen elég bútor. Különben a kereslet és a kínálat egyensúlyba kerülése objektívan arra szorítja majd a bútoripart, hogy portékáját valóban tartós használatra készítse.

A fentiek kívül még jó néhány áru minőségi kifogását is sorolhatnánk, aminek a megszüntetését joggal várják a vásárlók, annál is inkább, mert erre sarkall az ország vezetése. Feltétlenül jó, hogy bővült a garanciális áruk köre, ami a vevőknek bizonyos vásárlási biztonságot ad. De nem lehet szemet hunyniafelett, hogy viszonylag igen sok a rövid idő alatt elromló, illetve működésképtelenné váló áru. Ezek „beleférnek” ugyan a garanciába, de kiáltoan jelzik a minőségi bajokat is. Szükséges gyorsítani a hibák garanciális javítását, mert ez mind Szegeden, mind a szegedi járásban sok bosszúságot okoz a vásárlóknak. Megtörténik, hogy hetekig kell várni az elromlott mosógép, tévé, vagy a kitört lábú szekrény stb. garanciális javítására. Az ok különféle lehet: nincs a tévéhez stb. alkatrész; anyag a javítás; annyi a munka, hogy nem győzik. A vevőt viszont megint az érdekli, hogy a pénzéért használhassa is a vásárolt cikket, ne kelljen órákat, napokat eltölteni a javítás intézésével.

Felgyelmezhetőek a rossz minőséggel szembeni panaszok, jogos kifogások. A gyártók, a kereskedelem egyre inkább kénytelenek ezt igen komolyan venni, mert végül előbb-utóbb a rossz osztályzat vásárlói elvesztésével jár. S amikor életszínvonalunk további javításáról szolunk, akkor — az új mechanizmusban különösen — ide tartozik az áruk minősége is.

MORVAY SÁNDOR

Leányanyák

Az apáról nem szívesen beszélnek. Legfeljebb ha egy-két mondat rebben el — visszaadni sem lehet. Harag? Kétségbeesés? Vád? Mindez benne van a reménytelen tömönatokban.

Júlia nincs 18 éves. Öngyilkos akart lenni, de nem merte. Későn vette észre. Egyáltalán mindent későn tudott meg. Nemcsak az orvosi könyveket kezdte későn lapozgatni, azt is utóbb tudta meg, hogy a nagy „ő” — nős. És hogy válni nem akar a kaland kedvéért. Mert számára — csak kaland volt.

Júliát elzavarták a szülei.

Kevéske fizetéséből volt egy kis megtakarított pénze, és munkatársnője befogadta albérlétebe. Mikor kezdett rajta látszani a terhesség, fel akart mondani — ne tudják meg a hivatalban. A főnöke nem engedte el. „Úgyis tudják már. Maradjon. Ez az egyetlen biztos hely.”

Kérdézném, mit szóltak kollegái. De felel kérdés nélkül is.

— Csodálkoztak. A hátam mögött tárgyaltak csak. Nem, senki nem bántott. Tudja, nagyon szégyeltem és biztos látszott rajtam ez is. Nem voltam én mindig ilyen szomorú, szerettek a hivatalban, mint egy kis csitrit. Én vagyok az, aki-ről „nem gondolták volna”. Ha nem így történik, ma is tűzbe teszik a kezüket, hogy én nem vagyok „olyan”. Néha szeretném a szemükbe kiáltani: nem is érzem magamat olyannak!

Júlia szép. Most is szép, bár nehezen viseli a terhességet, sokat jár orvoshoz. Bevallotta: először remélte, nem tudja majd kihordani. Csodát várt. Meg akart szabadulni. De mikor a hatodik hónapban nagyon rosszul volt, sírva kérte az orvost: küldje kórházba.

Néhány hete van már csak hátra. Szomorú. Azt

reméli, hogy az apjára hasonlít majd a kicsi. Hátha visszaszö!

Kati története felér egy regénnyel.

Talán nem is az ő regénye — még ez sem az övé. Szüleié.

A fiút a szülők „fogták”, mert hogy lányuk már „benne volt a korban”. Kati 23 éves volt akkor... Mindent elnéztek, mindent tudtak. Amikor kiderült, hogy lányuk „úgy van”, még örültek is: most legalább biztos elveszi a fiú.

A fiú pedig egyáltalán nem látszott boldognak a hír hallatán. Meg is mondta azonnal, hogy ő nincs olyan helyzetben... szóval: nem akar még megnősülni. — Majd észretér! — gondolták. És vártak. A fiú nem tért észre. Az idő elszaladt.

Kati 24 éves múlt. Kisfia van. „Tisztára az apja” — mondja. Ott lakik szüleinél, akik most öt okolják mindenért.

A gyerek gyönyörű.

És Kati már nem törődik a sajnálkozással, csodálkozással, semmivel és senkivel. Csak a gyerekkel.

— Hogy fog így már férjhez menni? — sopánkodnak szülei.

— Mit kezdtem volna a gyerekekkel? Nem vagyok én arra berendezkedve. Hol van? Menhelyen — vagy hogy is hívják azt most? Állami intézetben. Hogy láttam-e? Egyszer, féléves volt akkor. Hát olyan, mint a többi. Minden gyerek egyforma.

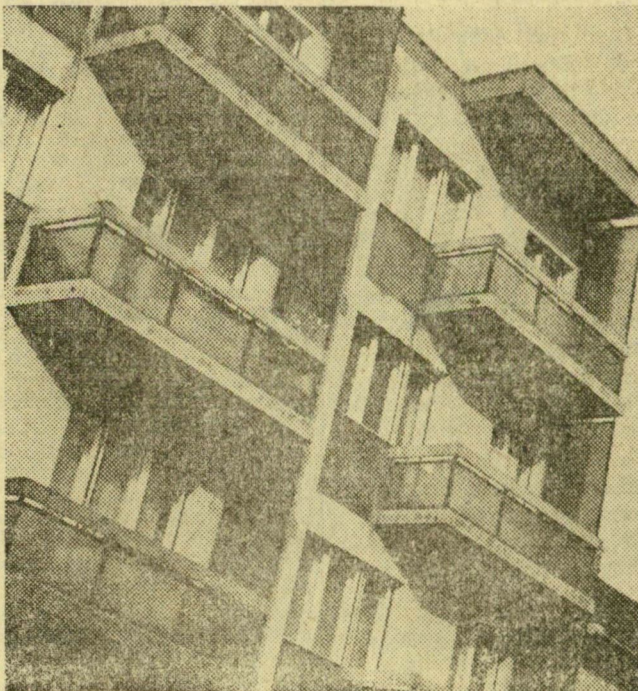
Egy hónapja aláírta a lemondó nyilatkozatot. Örökbefogadták kislányát. Még a nevét is megváltoztatták.

— Amerre fordultam, megvetés, vagy ami még rosszabb, valami kárörvendő

Épült: 1957–1969

Jósika utca 45.

(15.) Mindössze 23 lakásával ez a legkisebb lakásszövetkezet Szegeden. A lakók szerint is jó beosztású két-szobás lakások (csak egy a 3 szobás) vannak benne. Homlokzatát széppé teszik a nagy erkélyek és a színesüveg-elválasztó falak. Kár, hogy a Ságvári Endre utca felőli teherbejáraton a teherautók nem férnek át. Az épületet Kakuszi József tervezte.

KEDD,
1969. FEBRUÁR 18.

DELMAGYARORSZÁG 3